

Результати. Для досягнення мети роботи вирішені такі завдання: - опрацьована наукова література з цієї теми; - досліджено історію виникнення українських прізвищ; - виявлено джерела виникнення прізвищ; - проаналізовано способи творення цих прізвищ; - з'ясовано семантику твірних основ прізвищ.

Висновки. Аналіз 291 прізвища студентів III курсу стоматологічного факультету Української медичної стоматологічної академії виявив, що значна їх частина утворена від чоловічих імен (29,7%) та за індивідуальними ознаками першого носія (28,5%), меншу частину становлять прізвища, походження яких невідоме (з колишніх прізвищ) (16,6%) та ті, які утворені від назви професії або за соціальною приналежністю (16,9%). Незначною частиною є прізвища іншомовного походження – (8,3%). За способом словотвору та граматичними особливостями прізвища студентів УМСА поділяються на дві групи: 1) іменникового типу — (75,4 %); 2) прикметникового типу — (24,6 %). Найпродуктивніший спосіб творення прізвищ іменникового типу є: 1) морфологічний (суфіксальний) -енко - (45,7%), суфікса -к-о - (10,3%), суфікса -ук (-чук) - (9,0%), суфікса -ун- (4,0 %). 2) лексико-семантичний - (19,2%). Найпродуктивніший спосіб творення прізвищ прикметникового типу є також морфологічний (суфіксальний та префіксально-суфіксальний). Найбільша частина прізвищ утворилася за допомогою суфіксів (-ськ, -зьк, -цьк) - (27,5%); (-ов, -ав) –(37,3 %); -ев (-ев), -ів - (8,8 %); -н - (6,9 %). Порівнюючи результати аналізу способів творення прізвищ іменникового та прикметникового типу, слід зазначити, що найпродуктивнішим для творення прізвищ студентів УМСА є морфологічний (суфіксальний) спосіб творення.

ОДОРАТИВНА ЛЕКСИКА В СЛОВНИКОВОМУ ДИСКУРСІ ODORATIVE VOCABULARY IN VOCABULARY DISCOURSE

Курило В. О.

Науковий керівник: Юфименко В. Г.

Kurylo V. O.

Scientific adviser: Yufymenko V. G.

Українська медична стоматологічна академія

м. Полтава, Україна

Кафедра українознавства та гуманітарної підготовки

Актуальність виборутеми наукової роботи окреслили її й зумовили важливі фактори. Грунтовне дослідження семантики, етимології функційних характеристик одоративної лексики нині цілком на часі. Тож конкретну наукову зацікавленість викликає те, що ця лексична група віддзеркалює історичний поступ народу України та його мови.

Мета роботи опрацювання якісних і кількісних характеристик лексичних одиниць на позначення запаху в сучасній українській мові, з'ясування їхньої етимології, визначення лексико-семантичної сутності, пошук структурних і граматичних характеристик, системних зв'язків та стилістичних функцій.

Матеріали, методи та завдання, потрібні для досягнення поставленої мети:

- виокремити лексеми на позначення запаху, укласти їх реєстр (словник одоративної лексики), визначити їхнє місце й роль у лексичній системі української мови;
- дослідити семантичну будову зазначених номенів, окреслити їхні тематичні блоки;
- простежити етимологію базових лексем запаху;
- описати формально-граматичну будову аналізованих одиниць;
- з'ясувати функційно-стилістичні нюанси назв запаху.

Результати роботи полягають у тому, що в ній виконано комплексний аналіз номенів запаху: з'ясовано їхнє значення та функції; досліджено етимологію; уперше в українській мовознавчій науці укладено мінісловник одоративної лексики, яким зможуть користуватися студенти медичних вишів під час збору анамнезу в оториноларингології, а також студенти-філологи під час вивчення лексикології.

Висновки. Номен на позначення запаху в українській мові містить активну, історично сформований блок слів, що досить активно використовується у мовленнєвих актах, наповненим семантичним багатством, поліфункційністю, структурними варіаціями. Це зумовлено давністю походження аналізованих назв та властивістю репрезентувати життєво важливі функції захисних реакцій організму, що сформувалися в процесі тривалої еволюції людини в умовах трудової діяльності взаємодії з довкіллям. Назви запаху репрезентують результат пізнавальної діяльності людини в одній із важливих сенсорних сфер. Для ґрунтовнішого детальнішого лінгвістичного дослідження з метою тлумачення відповідних мовних явищ бажаним є залучення відомостей з медицини, фізіології, психології, предметом вивчення яких є відчуття запаху.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕПЕРТУАРІВ НАРОДНИХ АНСАМБЛІВ ПИРЯТИНЩИНИ COMPARATIVE ANALYSIS OF FOLK ENSEMBLES OF PYRIATYN REGION

Мороз А. Д.

Науковий керівник: к. філ. н., доц. Лещенко Т. О.

Moroz A. D.

Scientific adviser: assoc. prof. Leshchenko T. A., PhD

Українська медична стоматологічна академія,

м. Полтава, Україна

Кафедра українознавства та гуманітарної підготовки

Актуальність праці українознавчого характеру підтверджують міркування про те, що в сучасному світі всі цивілізовані народи переживають процеси урбанізації та глобалізації, які нівелюють національні відмінності, уніфікують культуру різних етносів. Для української нації, яка впродовж століть потерпала від бездержавності, нищення національної культури, такі тенденції можуть стати згубними. Сприймаємо за необхідне докласти максимум зусиль для збереження, відродження, розвитку й презентації всього найкращого, що має український народ, насамперед нашої традиційної культури. Теоретико-методологічну базу дослідження цього питання ще й дотепер не вибудовано.

Мета роботи. дослідити особливості репертуару народних самодіяльних ансамблів Пирятинщини і виконати їх порівняльний аналіз.

Матеріали і методи. описовий, аналітичний, метод класифікації.

Результати. Культурна спадщина Пирятинського краю – невід’ємна частина світового культурного надбання. Її збереження й розвій – це завдання кожного небайдужого до вітчизняної історії українця. Натепер у Пирятинському районі нараховують 25 фольклорних колективів (202 учасники). Чотири з них мають почесне звання «народний самодіяльний колектив». Учасники колективів – «Древо», «Заспів», «Горлиця», «Молодички» тощо – сприяють своїм автентичним співом збереженню місцевих звичаїв і народних традицій. Ці колективи черпають із безглибинної криниці українського народного мелосу різноплановий і багатий репертуар. Вони вимогливо, з любов’ю підбирають пісні для виконання, виконують своє аранжування. У репертуарі колективу старовинні щедрівки, колядки, обрядові, бурлацькі й козацькі пісні. Кожна партія в тому чи іншому творі – це неповтора розповідь про Україну. Своїм мистецтвом учасники колективів радують не тільки жителів рідного села, району, області, а й іноземних глядачів. Народні самодіяльні фольклорні колективи Пирятинщини – активні учасники й переможці різноманітних культурно-мистецьких заходів, неодноразові призери обласних оглядів-конкурсів фольклорних ансамблів.

Висновок : У сучасній незалежній Україні відбувається процес національної ідентифікації, складовим елементом якої стало повернення до культурних витоків українського. Тому край необхідновивчати і зберігати народні традиції, сприяти процесу їх інтеграції в сучасне життя. Українці повертаються до джерел духовності. Нині, декларуючи прагнення інтегруватися до світової спільноти, демонструючи готовність до освоєння всього цінного, створеного іншими культурами, ми намагаємося зберегти вітчизняні історико-культурні й духовні надбання, зокрема народну пісню, увіковічену в розмаїтому репертуарі народних самодіяльних ансамблів Пирятинщини.

**ОТНОШЕНИЕ К ПРОБЛЕМЕ ПЕРСПЕКТИВ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ЛИЧНОСТНОГО САМООПРЕДЕЛЕНИЯ
БУДУЩЕГО МЕДИЦИНСКОГО СПЕЦИАЛИСТА В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ УСЛОВИЯХ НА
КАФЕДРЕ УКРАИНОВЕДЕНИЯ И ГУМАНИТАРНОЙ ПОДГОТОВКИ
ATTITUDE TO THE PROBLEM OF PERSPECTIVES OF PROFESSIONAL-PERSONAL SELF-DETERMINATION OF
THE FUTURE MEDICAL SPECIALIST IN MODERN SOCIO-CULTURAL CONDITIONS AT THE DEPARTMENT OF
UKRAINIAN STUDIES AND HUMANITARIAN TRAINING**

Аладжармех А., Рамдани М.

Научный руководитель: Владимирова В. И.

Aladjarmeh A., Ramdani M.

Scientific adviser: Vladymyrova V. I.

Украинская медицинская стоматологическая академия

г. Полтава, Украина

Кафедра украиноведения и гуманитарной подготовки

Цель авторов - анализ работы по решению задачи обоснования роли личностной активности в успешном профессионально-личностном самоопределении и в профессиональном росте будущего медика, проводимая в УМСА. Основным средством профессионально-личностного и социокультурного самоопределения и развития будущего врача становится обсуждение с ним принципов, ценностей, ценностей, содержания и форм его работы.

Для того чтобы «ввести» студента в культуру, научить его осмысливать профессиональные нормы и доминанты, создавать на основе их творческой переработки новые, выбирать социальные, личностные стратегии развития, видеть перспективу своего профессионально-личностного «завтра», необходимо проявлять активность, что является решающим фактором успешного профессионально-личностного самоопределения. Так, для решения вышеупомянутых задач проведено устное анкетирование (*метод исследования*) среди иностранных студентов 1-2 курсов, направленное на изучение реального состояния проблемы.

Результаты исследования показывают довольно низкий уровень понимания большинством респондентов (58%) задач и целей профессионально-личностного самоопределения, но многие (76%) выражают готовность и желание строить карьеру с опорой на поиск себя не только в профессии, но и в личностном, социокультурном отношении., что позволяет сделать вывод: что молодые люди, выстраивая жизненные перспективы и нацеливаясь на успех, осознают важность не только профессионализма, но и стратегий, позволяющих реализовать себя в социальном и личностном плане («стать успешным руководителем»-71%, «влииться в коллектив»-69%, «найти коллег-друзей»-83% и др.).

На кафедре украиноведения и гуманитарной подготовки разработаны учебные пособия, включающие материалы для практических занятий по украинскому (русскому) языку как иностранному. Изучая курс «Иностранный язык профессионального направления», студенты знакомятся с основными стратегиями, задачами и целями профессионально-личностного самоопределения. На практических занятиях проводятся дискуссии по значимым для студентов вопросам, касающимся их профессионально-личностных перспектив, а также ответственности за результаты своего выбора, что позволяет им анализировать, проектировать жизненные и производственные ситуации, требующие выбора средств достижения поставленных целей.

Вывод: будущему специалисту при определении перспектив профессионально-личностного самоопределения крайне необходимо не просто войти в мир культуры, общества и профессии, но и самоопределиваться в нём в роли полноправного «совладельца и соавтора», быть не только умелым «пользователем», а и создателем социокультурных и профессиональных ценностей, а основным фактором, способным разрешить противоречия в профессионально-личностном самоопределении студента, выступает сам студент, уровень его ориентации в мире ценностей культуры, общества, профессии и, так же как и осознание своих возможностей, потребностей, его способность пролонгировать своё будущее.